

ปาฐกถาเปิดงาน
งานเปิดตัวโครงการสนับสนุนธุรกิจโรงแรมสู่ความยั่งยืน
(Financing the Transition: Green Solutions for Hotels)
โดย นางรุ่ง มัลลิกะมาส รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน
วันอังคารที่ 21 เมษายน 2569

ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการเงิน องค์กรภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ สื่อมวลชน
และผู้มีเกียรติทุกท่าน

ดิฉันรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีส่วนร่วมต้อนรับทุกท่านในงานเปิดตัวโครงการสนับสนุนธุรกิจโรงแรมสู่ความยั่งยืน (Financing the Transition: Green Solutions for Hotels) งานนี้เป็นส่วนหนึ่งของความมุ่งมั่นและความพยายามของหลายภาคส่วนที่ต้องการร่วมกันผลักดันให้ประเทศไทยปรับตัวสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อรองรับกับความท้าทายทั้งในปัจจุบันและอนาคต

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาเชิงโครงสร้างหลายประการ ทั้งมีอัตราการเติบโตต่ำ ปัญหาความเหลื่อมล้ำสูง หนี้สาธารณะยังมีมาก ตลอดจนมีโครงสร้างเศรษฐกิจแบบกระจุกตัว ซึ่งการกระจุกตัวส่วนหนึ่งก็เป็นเรื่องของการใช้พลังงาน ไม่เพียงเท่านั้น เศรษฐกิจไทยยังถูกซ้ำเติมด้วยความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลกที่ยังมีแนวโน้มผันผวนต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็น มาตรการภาษีศุลกากรของสหรัฐฯ ในปีที่แล้วที่ขึ้นอย่างก้าวกระโดด ตลอดจนความตึงเครียดด้านภูมิรัฐศาสตร์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะความขัดแย้งในตะวันออกกลาง สิ่งเหล่านี้ก็ซ้ำเติมให้ปัญหาเชิงโครงสร้างของเราขยายผล ซึ่งกระทบต่อต้นทุนพลังงานและห่วงโซ่อุปทานอย่างมีนัยสำคัญ

การปรับตัวของประเทศไทยในระยะต่อไปจึงจำเป็นต้องมุ่งหา New S Curve ในอุตสาหกรรมที่ทั้งกระตุ้นการเติบโตของ GDP และการจ้างงาน แต่ในขณะเดียวกัน ธุรกิจเดิม ๆ ที่เรายังก็ต้องลดความเปราะบางเชิงโครงสร้างที่เรามีอยู่ เช่น เรื่องของการใช้พลังงาน จากความมุ่งมั่นเหล่านี้ ทั้งภาคการเงิน และภาคเอกชน ภายใต้คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) จึงได้ร่วมกันยกระดับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และการสร้างมูลค่าเพิ่ม ภายใต้แนวคิด “Reinvent Thailand” เพื่อประกอบธุรกิจให้ผ่านพ้นความไม่แน่นอนในระยะสั้น และวางรากฐานสำคัญให้เราสามารถไปต่อได้แบบเข้มแข็งขึ้นในระยะยาว โดยเน้น 6 กลุ่มอุตสาหกรรมสำคัญ (Priority Sectors) และห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมสำคัญได้รวมถึงภาคการท่องเที่ยวด้วย

การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอาจเป็นสิ่งที่เรานึกถึงเป็นลำดับแรก ๆ อย่างไรก็ตาม การปรับตัวสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมก็เป็นอีกหนึ่งยุทธศาสตร์สำคัญ ซึ่ง Reinvent Thailand ก็ได้ให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าด้านอื่น โดยเฉพาะในระยะสั้น สถานการณ์จากตะวันออกกลางทำให้เราตระหนักได้อย่างมากว่าการพึ่งพิงพลังงานฟอสซิลอย่างน้ำมันไม่ยั่งยืน ดังนั้นเราต้องมองหาอะไรที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน (Energy Efficiency) รวมถึงการใช้พลังงานทางเลือก (Renewable Energy) ให้มากขึ้น ก็จะช่วยบรรเทาตัวเราในเชิงของความเสี่ยงต่าง ๆ

ไม่เพียงเท่านั้น เรายังเผชิญกับแรงกดดันด้านสิ่งแวดล้อมยังทวีความเข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากด้านอุปสงค์จากความคาดหวังและการปรับกฎกติกาของคู่ค้าต่างประเทศโดยเฉพาะในกลุ่มยุโรปที่คาดหวังให้คู่ค้าดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน รวมทั้งนักท่องเที่ยวและผู้บริโภคก็ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้เหตุการณ์อุทกภัยที่ทาดใหญ่เมื่อปีที่แล้วชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยมีความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่รุนแรงและบ่อยขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความสูญเสียต่อเศรษฐกิจภาคใต้เป็นมูลค่าราว 15,700 ล้านบาท¹

ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ขับเคลื่อนให้ภาคการเงินเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนให้ประเทศไทยเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางการผลักดันใน 2 ส่วน ส่วนแรกคือการวางรากฐานที่จำเป็นในระยะยาว (building block) เช่น การพัฒนา Thailand Taxonomy อย่างไรก็ตาม เรามองว่า building blocks เหล่านี้ไม่เพียงพอ เพราะอาจต้องใช้เวลาในการเห็นผล ทำให้เราเห็นถึงความจำเป็นในการผลักดันให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น ธปท. จึงจัดโครงการที่ให้ธนาคารพาณิชย์นำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งเลือกภาคธุรกิจที่ธนาคารมีความเชี่ยวชาญ แล้วพัฒนาผลิตภัณฑ์ปรับตัวมานำเสนอ จึงเป็นที่มาของโครงการ Financing the Transition ระยะที่หนึ่ง ซึ่งบรรลุได้เป้ายอดสินเชื่อตามที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ดี ในระยะต่อไป เราก็อยากเห็นเป้าหมายที่จับต้องได้ในภาคธุรกิจที่เป็น priority sector จริง ๆ ซึ่งรวมถึงภาคของโรงแรม ซึ่งโรงแรมไทยยังปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงกว่าโลกเฉลี่ย 3-4 เท่า จึงเป็นจุดที่เราต้องร่วมกันแก้ไข

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทยประเมินผลกระทบน้ำท่วมต่อเศรษฐกิจภาคใต้ สูญเสียรายได้ราว 15,700 ล้านบาท หรือคิดเป็น 0.1% ของ GDP ประเทศ ซึ่งผลเสียหายนี้จะหนักสุดใน ไตรมาส 4 ปี 2568 จนถึง ไตรมาส 1 ปี 2569

จึงเป็นที่มาของการจัดทำโครงการในรอบนี้ ซึ่งเราได้เรียนรู้จากการจัดทำโครงการระยะที่หนึ่ง 3 เรื่อง ก็คือ

- **ประการแรก** สิ่งที่สำคัญที่สุดในการปรับตัว คือ ธุรกิจเองต้องตระหนักถึงความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และมีความตั้งใจที่จะปรับตัวอย่างจริงจัง ไม่มีองค์กรภาครัฐหรือธนาคารไหนที่จะมาบังคับได้หากตัวธุรกิจเองไม่ยอมเปลี่ยน เพราะฉะนั้นความตั้งใจของผู้ที่ประกอบธุรกิจเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งที่ขาดไม่ได้
- **ประการที่สอง** ภาคธุรกิจไม่ได้ต้องการการสนับสนุนแค่เพียงเรื่องเงิน แต่ยังต้องการการสนับสนุนด้านองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีที่จำเป็นในการปรับตัวด้วย หลาย ๆ ครั้งเราพบว่า ธุรกิจอยากปรับตัว แต่ไม่รู้ว่าจะเปลี่ยนอย่างไร ซึ่งเทคโนโลยีการปรับตัวของธุรกิจขนาดใหญ่ อาจจะไม่เหมาะกับธุรกิจขนาดเล็ก เพราะฉะนั้นเราต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ว่าธุรกิจอื่น ๆ ปรับยังงัย โลกปรับยังงัย แล้วอะไรที่เหมาะสมกับประเทศไทย
- **ประการที่สาม** ภาครัฐสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้นในการสนับสนุนการปรับตัว ผ่านมาตรการต่าง ๆ ที่สร้างแรงจูงใจให้ภาคธุรกิจเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมได้ง่ายขึ้น หลาย ๆ ครั้งเราจะได้ยินว่า การปรับตัวด้านสิ่งแวดล้อมต้องมี international certificate ซึ่งมีกระบวนการในการขอ เราก็อยากทำให้กระบวนการเหล่านี้ง่ายขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้พัฒนารูปแบบการดำเนินการแบบ total solutions ซึ่งเป็นการสนับสนุนแบบครบวงจรจริง ๆ ไม่ใช่แค่การนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจโรงแรม กฎหมายและนโยบายของชาติตะวันตก เช่น ของสหภาพยุโรป ก็จะมีคามเข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งคาดว่าจะมีผลบังคับใช้เต็มรูปแบบในปี 71 โดยจะทำให้โรงแรมไทยที่มีลูกค้าหรือว่าอยู่ในห่วงโซ่อุปทานของบริษัทในยุโรป เช่น ทำการตลาดผ่านแพลตฟอร์มของต่างประเทศ ต้องรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น แล้วก็ต้องปฏิบัติให้ได้ตามมาตรฐานความยั่งยืนที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เช่น GSTC และ Green Hotel Plus ด้วยพฤติกรรมของผู้บริโภคก็ให้ความสำคัญกับเรื่องพวกนี้มากขึ้นอย่างชัดเจน จากรายงานการเดินทางอย่างยั่งยืนของ Booking.com ในปี 2025 พบว่านักท่องเที่ยวทั่วโลกกว่า 84% ต้องการเดินทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และตัวเลขนี้ก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

เพื่อให้มีกลไกสนับสนุนการปรับตัวของธุรกิจโรงแรมแบบครบวงจร หรือ total solutions ที่ครอบคลุมตลอดเส้นทางหรือ journey ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้จับมือกับภาคีสำคัญ ได้แก่ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ สมาคมบริษัทจัดการพลังงานไทย และบริษัทเงินทุนระหว่างประเทศ (IFC) นำเสนอ solutions ที่ครอบคลุมตลอด journey การปรับตัวของโรงแรม ตั้งแต่ รู้-วัด-ลด-ได้ Cer(tificate) ดังนี้

(1) “รู้” การตระหนักรู้และเข้าใจแนวทางการปรับตัวที่เหมาะสมกับธุรกิจโรงแรม โดยได้รับการสนับสนุนจากสมาคมบริษัทจัดการพลังงานไทย ที่ช่วยจัดทำวิดีโอทัศน์ให้องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการปรับตัวของภาคโรงแรมให้ทุกท่านสามารถเข้าชมได้

(2) “วัด” การประเมินสถานะหรือความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ให้โรงแรมสามารถเก็บข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ทำให้โรงแรมรู้สถานะตั้งต้นและความก้าวหน้าในการลงทุนปรับตัว โดยสามารถดำเนินการได้ผ่านแพลตฟอร์ม CF-Hotels ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และมีการจัดทำวิดีโอทัศน์ให้ความรู้ในการใช้งานแพลตฟอร์ม

(3) “ลด” ต้นทุนการลงทุนเพื่อการปรับตัวด้านสิ่งแวดล้อม โดยได้รับการสนับสนุนจากธนาคารพาณิชย์ที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 9 แห่งในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีเงื่อนไขที่เหมาะสม จูงใจ และสอดคล้องกับการปรับตัวของโรงแรม นอกจากนี้ ธุรกิจโรงแรมยังสามารถได้รับการค้าประกันสินเชื่อผ่านบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) และการเข้าร่วมโครงการ “SMEs Credit Boost” ที่จะช่วยลดต้นทุนให้กับธนาคารพาณิชย์และเพิ่มโอกาสให้ธุรกิจโรงแรมเข้าถึงสินเชื่อได้เพิ่มขึ้น

และ (4) “ได้ Cer(tificate)” การได้มาซึ่งมาตรฐานความยั่งยืนที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และ IFC ในการเข้ามาช่วยผลักดันให้โรงแรมได้มาตรฐาน Green Hotel Plus และ EDGE ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

เหตุผลที่เราเลือกเปิดตัวโครงการ Financing the Transition: Green Solutions for Hotels ที่ภูเก็ต เนื่องจากโรงแรมในภูเก็ตมีความตื่นตัวเยอะมาก สะท้อนจากจำนวนของคนที่ทำให้ความสนใจในวันนี้ อยากขอเป็นกำลังใจให้กับผู้จัด และองค์กรต่าง ๆ ที่พยายามมาหลายปีในการที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนที่จับต้องได้จริง

สุดท้ายนี้ ดิฉันในนามของธนาคารแห่งประเทศไทย ในวันนี้ขอขอบคุณทุกภาคส่วนและภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่ได้ให้ความสนใจอยากเปลี่ยนแปลง ขอขอบคุณ IFC ที่ได้สนับสนุนเงินทุนสำหรับการจัดงาน และขอให้ทุกท่านประสบความสำเร็จกับการปรับตัวไปสู่ความยั่งยืน

ขอบคุณค่ะ